

[Finansministeren.]

skulde indbetale, det er altsaa en Slags Kapital, Staten paa den Maade er kommet i Besiddelse af. I saadanne Tilfælde er der slet ikke Tale om Udlaan fra Statens Side; Staten har i Stedet for kontante Penge faaet udleveret Værdipapirer, og der kan ikke være Tale om at nedsætte Renten.

Maaske kan der komme en Tid, hvor disse Folk kan konvertere disse Laan og optage billigere Laan andre Steder — jeg haaber, det skal være muligt at faa saadanne Renteforhold paa Markedet, at man kan konvertere sine Panteobligationer —, men jeg tror ikke, det er muligt for Staten at begynde at foretage Nedskrivning af Renten af Panteobligationer, der paa den Maade er kommet i Statens Eje. Jeg tror heller ikke, at man andetsteds vil faa den Tanke. Hvis en Sparekasse har direkte Udlaan, kan den nedsætte Renten, men hvis Sparekassen har købt en Panteobligation som Kapitalanbringelse, nedsætter Sparekassen selvfølgelig ikke Renten for denne Panteobligation. Det er den store Forskel: her er der ikke Tale om Udlaan fra Statens Side, og derfor kan Staten ikke nedsætte Renten.

Jeg kan ikke se, hvorfor Staten skulde give disse Folk en Kapital. Med samme Ret kunde enhver, der ikke har andet med Staten at gøre, end at Staten ligger med Papirer, som den har erhvervet i hans Ejendom, komme og forlange, at Staten skal støtte. Der er ingen anden Forbindelse mellem vedkommende og Staten end den, at Staten tilfældigvis ligger med en af hans Panteobligationer. Hvis Staten skulde nedsætte Renten paa dette Omraade, vilde det medføre ganske uoverskuelige Konsekvenser.

Hvor man kan sige, at Staten har direkte Prioritet i en Ejendom, er der foretaget Rentenedsættelse, og dér vil Staten, saa længe jeg har med Forholdene at gøre, altid gaa i Spidsen; men paa et Omraade som dette, hvor der ikke foreligger nogen som helst Grund for Staten til at gøre det, hvor det slet ikke er Staten, der har skabt Laaneforholdet, men hvor der er Tale om et rent privat Laan, og hvor der kun er sket det, at Obligationer, som er opstaaet i et privat Laaneforhold, er godkendt af Staten ved Indbetaling fra Lensbesiddernes Side som værende en kontant Sum, dér kan Staten

ikke gaa med til at nedsætte Renten; det vilde i Virkeligheden være det samme som, at de Lensbesiddere, der i sin Tid har indbetalt disse Panteobligationer, slipper med en billigere Indbetaling, end de skulde efter Loven, fordi de fik deres Obligationer accepteret til Parikurs. Hvis vi satte Renten ned nu, vil det være at forrykke det Forhold, som den Gang blev ordnet ved denne Indbetaling.

Der foreligger for øvrigt i hvert Fald enkelte Tilfælde, hvor der kan være Tale om, at Staten kan komme til at tilbagelevere disse Obligationer til Lensbesidderne, nemlig hvis Lensbesidderne senere ønsker at afgive Jord, og i saa Tilfælde maa Staten naturligvis kunne anvende Obligationerne paa samme Maade, som den i sin Tid har faaet dem af Lensbesidderne, den kan ikke sætte sig i store Tab ved at forandre den Rente, Obligationerne bar, den Gang Lensbesidderne indbetalte dem til Staten.

Det foreliggende Forhold er det efter min Mening umuligt at ordne paa den af det ærede Medlem Hr. Larsen-Badse ønskede Maade. Det vilde være at give en speciel Gave til Lensbesidderne, en Gave, som enhver anden Debitor, der har Laan i sin Ejendom, med ganske samme Ret kunde kræve; man vil altsaa forstaa, hvilke Konsekvenser der ligger i dette Spørgsmaal.

Larsen - Badse: Jeg maa tilstaa, at jeg ikke kan være enig med den højtærede Finansminister i de Betragtninger, der blev fremsat mod Tanken om at nedsætte denne Rente. Forholdet ligger ganske rigtigt saaledes, at Lensbesidderne i sin Tid har faaet Lov til at indbetale disse Obligationer i Stedet for kontante Penge. Men naar det skete, var det formentlig, fordi dels Staten, dels Lensbesidderne ikke ønskede at opsigge disse Obligationer til Udbetaling hos Debitorerne, og saa lavede man dette Arrangement. Men i de allerfleste Tilfælde lavede man et Arrangement foruden ved denne Lejlighed, idet man satte Renten op fra 4½ pCt. til 5 pCt., og saa fik de paagældende da Valget imellem, om de vilde indfri deres Obligationer eller betale 5 pCt. i Rente. Obligationsskurserne paa dette Tidspunkt laa saaledes, at det i Virkeligheden i de fleste Tilfælde var en Tvangssituation, de blev